

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Інженерно-хімічного факультету
КПІ ім. Ігоря СІКОРСЬКОГО

(протокол № 3 від «13» квітня 2020 р.)

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТАМИ
ІНЖЕНЕРНО-ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
КПІ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО
ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

КИЇВ 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації студентами ІХФ КПП ім. Ігоря Сікорського (далі – ІХФ) права на вільний вибір навчальних дисциплін (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», діючого Положення про порядок реалізації студентами КПП ім. Ігоря Сікорського права на вільний вибір навчальних дисциплін та діючого Положення про організацію освітнього процесу в КПП ім. Ігоря Сікорського.

1.2. Положення регламентує порядок забезпечення студентам можливості вільного вибору навчальних дисциплін на ІХФ та формалізує наступні процедури:

- формування Каталогів вибіркових навчальних дисциплін та доведення їх до студентів;

- здійснення вибору студентами навчальних дисциплін зі сформованого Каталогу;

- організації вивчення студентами обраних дисциплін (формування навчальних груп та визначення форм організації навчального процесу).

1.3. Обсяг вибіркових навчальних дисциплін становить не менше 25 % загальної кількості кредитів, передбачених для даного рівня вищої освіти. Тобто, для першого (бакалаврського) рівня – не менше 60 кредитів, для другого (магістерського) – не менше 22,5 кредитів (для освітньої програми обсягом 90 кредитів) та не менше 30 кредитів (для освітньої програми обсягом 120 кредитів), для третього (доктор філософії) – не менше 7,5 кредитів. Це створює умови для досягнення здобувачем освіти наступних цілей:

- ознайомлення з сучасним рівнем наукових досліджень у відповідній галузі знань та розширення чи поглиблення знань в рамках загальних компетентностей;

- поглиблення професійної підготовки в межах обраної спеціальності та освітньої програми, здобуття додаткових чи розширення існуючих результатів навчання в рамках загально-професійних чи фахових компетентностей;

- більш повне задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів для потреб суспільства та для розширення й поглиблення підготовки за обраною індивідуальною траєкторією навчання.

1.4. Студенти обирають дисципліни відповідно до навчальних планів, за якими вони навчаються. Як виняток, студент має право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших освітніх програм, за погодженням з завідувачем відповідної випускаючої кафедри (відповідності компетентностей).

1.5. В навчальному плані кожної освітньої програми зазначаються вибіркові дисципліни двох категорій: циклу загальної підготовки (Вибіркові освітні компоненти із загальноуніверситетського Каталогу вибіркових дисциплін, далі – ЗУ-Каталогу) та циклу професійної підготовки (Вибіркові освітні компоненти з міжфакультетського / факультетського / кафедрального Каталогів вибіркових дисциплін, далі – Ф-Каталогів).

1.6. Каталог вибіркових дисциплін є систематизованим анотованим переліком дисциплін, які відносяться до вибіркової складової освітньої програми для певного рівня вищої освіти. Зміст відповідних каталогів

дисциплін у вигляді переліку вибірових дисциплін інформаційно доповнює навчальний план.

1.7. Переліки вибірових дисциплін повинні відповідати принципам альтернативності, змагальності та академічної відповідальності (не припустимо нав'язування певних вибірових дисциплін в інтересах кафедр чи окремих стейкхолдерів).

1.8. Зміст вибірових дисциплін повинен відповідати вимогам: актуальність, науковість, інноваційно-дослідницький характер, зв'язок з практикою, врахування професійної специфіки та науково-дослідницької діяльності викладачів.

1.9. Результати вибору студентом навчальних дисциплін зазначаються в його індивідуальному навчальному плані наступного навчального року.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ КОМПОНЕНТІВ / ДИСЦИПЛІН

2.1. ІХФ визначає наступні загальні підходи до формування вибірової частини навчальних планів всіх рівнів вищої освіти:

2.1.1. До ЗУ-Каталогу входять дисципліни, на базі яких формуються «soft skills» компетентності: філософські, психологічні, екологічні, правові й інші дисципліни та іноземна мова професійного спрямування.

2.1.2. Порядок вибору дисциплін із ЗУ-каталогу, їх обсяг та порядок формування груп визначається діючим Положенням про порядок реалізації студентами КПІ ім. Ігоря Сікорського права на вільний вибір навчальних дисциплін та (Тимчасовим) Положенням про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

2.1.3. До Ф-Каталогу можуть входити дисципліни вільного вибору, які беруть участь у формуванні загальних або фахових компетентностей, відповідно до стандарту вищої освіти спеціальності та / або освітньої програми:

- перелік дисциплін кафедрального Ф-Каталогу формується в межах відповідної освітньої програми і є обов'язковим;

- перелік дисциплін факультетського Ф-Каталогу єдиний для всіх кафедр факультету і формується за потреби;

- перелік дисциплін міжфакультетського Ф-Каталогу може формуватися за потреби в межах відповідної галузі знань або міжгалузевий.

2.1.4. Обсяг дисциплін вільного вибору Ф-Каталогу рекомендується робити не менш 4 кредитів та, за можливістю, уніфікувати (як мінімум в межах одного семестру).

2.1.5. Кількість, послідовність вивчення вибірових дисциплін, обсяг та види аудиторних занять, форма семестрового контролю дисциплін вільного вибору Ф-Каталогу визначається відповідним навчальним планом.

2.1.6. За зміст та реалізацію вибірової дисципліни в освітньому процесі несе відповідальність викладач дисципліни та завідувач кафедри, за якою закріплено викладання відповідної дисципліни.

2.2. Формування Ф-Каталогів дисциплін здійснюється наступним чином:

2.2.1. Ф-Каталоги формується відповідно до цього Положення.

2.2.2. Для розробки та / чи оновлення переліку вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки для формування Ф-Каталогу *до 01 жовтня* поточного року створюється робоча група. До складу робочої групи входять представники кафедр у методичній комісії ІХФ під керівництвом голови методичної комісії або заступника декана.

2.2.3. Робоча група розглядає пропозиції щодо оновлення / розробки Ф-Каталогів, які надходять від стейкхолдерів, зокрема від гарантів освітніх програм, завідувачів кафедр, здобувачів вищої освіти, роботодавців тощо.

2.2.4. Робоча група аналізує методичне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення запропонованих вибіркових дисциплін щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: затребуваність стейкхолдерами (актуальність дисципліни з позицій розвитку відповідної галузі економіки, напрямку наукових досліджень, попит на відповідні компетентності на ринку праці тощо); кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання НПП, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, відгуки студентів щодо якості викладання); навчально-методичне забезпечення (програма та силабус дисципліни, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації); інформаційно-дидактичне забезпечення (наявність презентацій, відео матеріалів, демонстраційних матеріалів, зразків тощо), матеріально-технічне забезпечення (наявність обладнання / програмного забезпечення для проведення лабораторних занять / комп'ютерних практикумів).

2.3. Сформовані переліки дисциплін Ф-Каталогів затверджуються Вченою радою ІХФ у *листопаді* поточного року.

2.4. Особи, відповідальні за сайти, розміщують на офіційному сайті факультету та кафедр Ф/К-Каталоги для ознайомлення (наприклад у розділі Інформаційні пакети / каталоги курсів) *в грудні – січні* для ознайомлення з ними здобувачів вищої освіти.

2.5. За потреби, викладачі спільно з кураторами навчальних груп проводять для студентів пояснення / презентації вибіркових навчальних дисциплін до початку процесу вибору студентами дисциплін. Також, за потреби, надаються консультації щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії.

3. ПРОЦЕДУРА ЗДІЙСНЕННЯ СТУДЕНТОМ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Вибір дисциплін студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з Каталогів здійснюється на початку весняного семестру. Обрані дисципліни вивчатимуться протягом наступного навчального року (відповідно до навчального плану). Узагальнені результати використовуються для формування індивідуальних навчальних планів відповідних років підготовки.

3.2. Вибір дисциплін студентами другого (магістерського) та третього (PhD) рівня вищої освіти з Каталогів здійснюється на початку 1-го семестру першого року навчання. Обрані дисципліни можуть вивчатися починаючи із 2-го семестру (у відповідності до навчального плану). Узагальнені результати

використовуються для формування індивідуальних навчальних планів відповідних років підготовки.

3.3. Вибір дисциплін із ЗУ-Каталогу здійснюється у відповідності до діючого Положення про порядок реалізації студентами КПІ ім. Ігоря Сікорського права на вільний вибір навчальних дисциплін та (Тимчасового) Положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

3.4. Вибір дисциплін з Ф-Каталогів здійснюється методом анкетування (за можливістю в електронному вигляді) на випускових кафедрах. Узагальнена інформація використовується для планування навчального процесу на ІХФ (кафедрах ІХФ).

3.5. Нормативна чисельність студентів в групах для вивчення дисциплін циклу професійної підготовки складає 15-25 для бакалаврів та 5-25 для магістрів. В разі неможливості сформувати групи за чисельністю, студент може бути записаний до сформованої нормативної групи.

3.6. За рішенням завідувача випускової кафедри або кафедри, що забезпечує викладання дисципліни, як виняток, допускається формування груп із меншою (більшою) за нормативну чисельністю студентів. Таке рішення повинно ґрунтуватися на комплексному оцінюванні зокрема економічної доцільності, завантаження аудиторно-лабораторного фонду, навантаження викладачів, важливості дисципліни для стейкхолдерів, загальної кількості студентів на освітній програмі тощо.

3.7. У випадку формування групи із меншою за нормативну чисельність студентів завідувач кафедри приймає рішення щодо доцільності скорочення аудиторних годин у відповідності до вимог діючого Положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

3.6. Якщо студент із поважної причини не зміг обрати дисципліни вчасно або виявив помилку щодо свого волевиявлення, він звертається в деканат із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін, надавши відповідні документи. Студент, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін (освітніх компонент), до яких буде доцільно з огляду оптимізації навчальних груп і потоків.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження Вченою радою ІХФ.

4.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Інженерно-хімічного факультету
КПІ ім. Ігоря Сікорського

Протокол № 3 від « 13 » квітня 2020 р.

Заступник голови ВР Дмитро СІДОРОВ